

Konsesjonssøknad Tjora transformatorstasjon – vedlegg 8

Lnetts kommentarer til forhåndsuttalelser til
konsesjonssøknad datert desember 2022

Innhold

1	Formål	3
2	Sammendrag	3
3	Høringsuttalelser med kommentarer	3
3.1	Sola kommune	3
3.1.1	Kommentar fra Lnett	6
3.2	Rogaland fylkeskommune	6
3.2.1	Kommentar fra Lnett	7
3.3	Statsforvalteren i Rogaland	7
3.3.1	Kommentar fra Lnett	9
3.4	Statens vegvesen	9
3.4.1	Kommentar fra Lnett	10
3.5	Anlegg og Marine Eiendom AS	10
3.5.1	Kommentar fra Lnett	10
3.6	Lars Sola	11
3.6.1	Kommentar fra Lnett	12
3.7	Marta og Kjell Georg Hauge	13
3.7.1	Kommentar fra Lnett	15
3.8	Tjora Utvikling	16
3.8.1	Kommentar fra Lnett	16
3.9	Wilmar Kolnes	17
3.9.1	Kommentar fra Lnett	17
3.10	Magny Kolnes	17
3.10.1	Kommentar fra Lnett	17
3.11	AROS arkitekter	18
3.11.1	Kommentar fra Lnett	19
3.12	Jan Risa	19
3.12.1	Kommentar fra Lnett	22
3.13	Jonny Risa	22
3.13.1	Kommentar fra Lnett	24

1 Formål

Lnett har skrevet søknad om konsesjon, ekspropriasjon og forhåndstiltredelse for en ny transformatorstasjon (kalt «Tjora») i Sola kommune. Søknaden er titulert «Konsesjonssøknad Tjora transformatorstasjon» og datert desember 2022. Det er søkt om to alternative stasjonsplasseringer, henholdsvis alternativ 4.a og 4.b, og det er ikke prioritert mellom disse.

I forbindelse med søknaden har Lnett innhentet forhåndsuttalelser fra berørte grunneiere og andre interessenter. Dette ble gjort gjennom publisering av dokumentet på Lnetts nettsider og ved aktive henvendelser.

Dette dokumentet inneholder disse innkomne forhåndsuttalelsene, samt Lnetts kommentarer til disse. Høringsuttalelsene er lagt inn slik de er mottatt, men alle vedlegg/bilder er ikke tatt med.

Kommentarene fra Lnett er ikke et svar direkte til høringspartene, men er benyttet som underlag for en oppdatert konsesjonssøknad, datert mars 2023. Dette dokumentet følger som vedlegg til den oppdaterte søknaden.

2 Sammendrag

Mange av høringspartene har trukket frem alternativ 1, som opprinnelig ikke var omsøkt, som det foretrukne alternativet. I den oppdaterte søknaden er alternativ 1 tatt med, og prioritert. Alternativ 4.a omsøkes også, men det er gjort en endring ved å flytte transformatornisjene til den andre siden av stasjonen. Alternativ 4.b som var del av søknaden datert desember 2022 er trukket i søknaden datert mars 2023.

Høringsuttalelsene kommenteres spesifikt i kapittel 3.

3 Høringsuttalelser med kommentarer

3.1 Sola kommune

Forhåndsuttale til konsesjonssøknad Tjora transformatorstasjon - gnr/bnr 10/174 Tjora sør

Utvalg for plan og miljø 15.03.2023:

21/2023 Vedtak:

Utvalg for plan og miljøes enstemmige vedtak etter kommunedirektørens forslag:

Sola kommune mener det er gjort gode vurderinger, og revurderinger, i runde to for ny plassering av transformatorstasjonen. Hensynet til samfunnets langsiktige behov for forsyningssikkerhet, sikring mot naturfarer, bevaring av naturmiljø og hensynet til lokalmiljøet må veies opp mot hverandre. Plassering i Alternativ 1 gir en plassering lengst mulig bort fra lokalbebyggelsen, tett opp mot

eksisterende industri, og allikevel lengst mulig bort fra lavere terreng nær sjøen, og viktige naturverdier.

Sola kommune anbefaler plassering som vist i presentasjon av revidert plassering Alternativ 1.

Behandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Sola kommune mener det er gjort gode vurderinger, og revurderinger, i runde to for ny plassering av transformatorstasjonen. Hensynet til samfunnets langsiktige behov for forsyningssikkerhet, sikring mot naturfarer, bevaring av naturmiljø og hensynet til lokalmiljøet må veies opp mot hverandre. Plassering i Alternativ 1 gir en plassering lengst mulig bort fra lokalbebyggelsen, tett opp mot eksisterende industri, og allikevel lengst mulig bort fra lavere terreng nær sjøen, og viktige naturverdier. Sola kommune anbefaler plassering som vist i presentasjon av revidert plassering Alternativ 1.

Vedlegg:

1. Presentasjon av revidert plassering alternativ 1 og 4.a
  2. Uttale fra Statsforvalteren i Rogaland
  3. Konesjonssøknad Tjora transformatorstasjon
- Vedlegg 1 Miljøvirkninger av Tjora transformatorstasjon 10243579-PLAN-RAP-001
Vedlegg 2 Situasjonsplan og fasader 4a
Vedlegg 3 Situasjonsplan og fasader 4b
Vedlegg 4 kart omsøkte tiltak 4a
Vedlegg 5 kart omsøkte tiltak 4b
Vedlegg 6 Eiendomsliste

Saken gjelder:

Forhåndsuttale til Lnett AS før søknad om konsesjon til NVE for plassering av ny transformatorstasjon på Tjora sør.

Tidligere behandling

Lnett AS har i brev datert 22.12.2022 bedt Sola kommune som grunneier om forhåndsuttale før innsending av konsesjonssøknad for ny transformatorstasjon på Tjora sør.

UPM gjorde i vedtak datert 01.02.2023 følgende vedtak:

«Saken utsettes til administrasjonen har vært i dialog med beboerne i området.»

Oppfølging av vedtak

Etter vedtak har administrasjonen sendt henvendelse til Lnett AS med forespørsmål om utsettelse av frist for uttale med en måned, til 24. mars.

Det er sendt ut brev til beboere i området med nærmere beskrivelse av kommunens rolle som grunneier i konsesjonssaker, og oppfordring til alle interesserte parter om å bruke sin mulighet til å gi forhåndsuttale til Lnett AS.

Videre er det på muntlig oppfordring fra UPM invitert til, og avholdt, dialogmøte med beboere 21.02.2023 på Sola rådhus.

Lyse Lnett har gjort reviderte vurderinger vist i presentasjon datert 23.02.2022 med Sola kommune.

I reviderte vurderinger har Lnett hensyntatt at flere beboere i regulert industriområde mot nord ikke har inngått avtaler om sanering av boliger, og lagt inn kostnad for avbøtende tiltak i beregningsgrunnlaget.

Lyse Lnett anbefaler nå Alternativ 1 som førsteprioritet og Alternativ 4.a som andreprioritet.

Vurdering

Kommunedirektøren vurderer at det er gjort gode alternative prioriteringer fra første runde.

I nærhet til både eksisterende transformatorstasjon og alle foreslått nye alternativer er det både bebodde boliger i regulert industriområde, og boliger i område for LNF, uten kjent fremtidig alternativ reguleringsstatus. Hensynet til nære naboer må vurderes opp mot naturverdier og samfunnets overordnede og langsiktige behov for både forsyningssikkerhet og samfunnsøkonomiske hensyn.

I forhåndsuttale fra Statsforvaltaren i Rogaland er det gjort en grundig gjennomgang av naturmangfold i nærheten. Her er særlig viktigheten av mindre kratt som små «øyer» i et ellers utbygd område viktig. Kommunedirektøren er enig i at slike minibiotoper og nærhet til sjø øker viktigheten av å bevare områdene.

Begge nye foreslåtte plasseringer har fått finjustert både plassering og nødvendig tomteareal for å muliggjøre passasje i grøntdraget fra nordøst sørover mot sjøen.

Begge området foreslått i andre runde ligger i område disponert til friområde og plassering av transformatorstasjon vil kreve dispensasjon fra kommuneplanens arealformål, eller omregulering.

Sola kommune er i samtaler med Lnett om makebytte av areal for gammel transformatorstasjon, og tilbakeføring av arealet til friområde.

Alternativ 1

I dette alternativet er stasjonen flyttet lengre nord og lengre vest, i forhold til fortrukket alternativ vurdert i forrige runde. Alternativet øker avstanden til beboerne i 47, 49 og 51 så mye som det er praktisk mulig, uten at det kommer i konflikt med naturverdier nærmere sjøen, eller med naturfarer som på lang sikt kan true forsyningssikkerheten.

Plasseringen gir god tilkomst for transformatortransport og mulighet for nødvendig drift på eksisterende transformatorstasjon inntil ny er i full operasjonell drift.

I arbeidet med revidering av alternativet har Lnett klart å minimere nødvendig areal til stasjonen med ca 351 m2 og utvidet grøntarealet tilsvarende.

Alternativ 4.a

Alternativ 4.a har tilsvarende plassering som vist i forrige runde, men transformatorstasjonen er «speilvendt» for å vende selve transformatorene og utluftingene i størst mulig grad bort fra omkringliggende bebyggelse og mot industriområdet.

Alternativet gir enda bedre flyt gjennom grøntområdet mot sjøen, og trenger noe kortere tilkomstvei. 4.a er plassert enda lenger bort fra sjøen og naturfarer.

Plasseringen vil komme tett opp i eksisterende boliger 47, 49 og 51, med de ulemper dette har for sol og skygge, utsikt og støy.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren vurderer at plassering i Alternativ 1 totalt sett er den beste avveiningen mellom langsiktige samfunnsperspektiv og lokalmiljøets behov, og foreslår følgende uttale til søknad om konsesjon for plassering av ny transformatorstasjon på Tjora sør:

Sola kommune mener det er gjort gode vurderinger, og revurderinger, i runde to for ny plassering av transformatorstasjonen. Hensynet til samfunnets langsiktige behov for forsyningssikkerhet, sikring mot naturfarer, bevaring av naturmiljø og hensynet til lokalmiljøet må veies opp mot hverandre.

Plassering i Alternativ 1 gir en plassering lengst mulig bort fra lokalbebyggelsen, tett opp mot eksisterende industri, og allikevel lengst mulig bort fra lavere terreng nær sjøen, og viktige naturverdier.

Sola kommune anbefaler plassering som vist i presentasjon av revidert plassering Alternativ 1.

3.1.1 Kommentar fra Lnett

Lnett registrerer at Sola kommune er positive til det prioriterte alternativ 1.

3.2 Rogaland fylkeskommune

Sola kommune - konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon - Ber om forhåndsuttalelse

Vi viser til brev datert 22.12.2022.

Fylkesdirektøren har vurdert konsesjonssøknaden som sektormyndighet innenfor kulturminnevern, med henblikk på automatisk fredete kulturminner.

Med bakgrunn i våre arkiv kan vi ikke se at de to omsøkte plasseringene av Tjora transformatorstasjon, alt. 4.a og alt. 4. b, vil komme i konflikt med automatisk freda kulturminner. Det fremkommer både av flyfoto fra området (flyfoto fra 1999-2003) og konsesjonssøknaden at de omsøkte områdene er påvirket av moderne aktivitet, som blant annet fotballbane og gassledninger. Vi vurderer dermed potensialet for funn av automatisk freda kulturminner til å være lav innenfor omsøkte alternativer. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at dersom konsesjonssøknaden skulle

komme til å berøre et større område enn det som er fremkommer av konsesjonssøknaden, må fylkesdirektøren også få mulighet til å vurdere eventuelle utvidelser av planområdet.

Fylkesdirektøren ønsker å gjøre oppmerksom på at det er gjennomført arkeologiske registreringer i planområdet til plan 0623 – næringsområdet på Tjora. I den forbindelse ble det registrert fire automatisk freda kulturminneområder innenfor planområdet for næringsområdet (id 288024, id 288035, id 288023 og id 288087, i tillegg ligger også id 114910 innenfor plan 0623). Konsesjonssøknaden utarbeidet av Lnett omtaler ikke disse kulturminnelokalitetene, vi ber om at konsesjonssøknaden oppdateres med denne informasjonen. Den ene av de registrerte kulturminnelokalitetene, id 288024, er i direkte konflikt med det ikke omsøkte alternativet 6.

Vi vil også minne om at selv om det pr. i dag ikke kjennes automatisk freda kulturminner i området som omfattes av tiltaket, må eventuelle funn ved gjennomføringen av planen straks varsles Rogaland fylkeskommune, og alt arbeid stanses inntil vedkommende myndighet har vurdert funnet, jfr. Lov om kulturminner § 8, 2. ledd.

Hilsen
Leif Håvard Lundø Vikshåland, fagleder
Sikke Viste, rådgiver
Seksjon for kulturarv

3.2.1 Kommentar fra Lnett

I den oppdaterte søknaden datert mars 2023 er de registrerte kulturminneområdene omtalt i kapittel 6 sine underkapitler for kulturminner. Alternativ 6, som er i konflikt med ett av kulturminneområdene, er ikke omsøkt.

3.3 Statsforvalteren i Rogaland

Uttale til konsesjon - Sola - fornying og utviding Risavika transformatorstasjon Tjora 10/174 - Lnett

Statsforvalteren er positiv til at Lnett velger å omsøke alternativene 4.b og 4.a. Disse alternativene ligger lengre borte fra verneområdet enn ved dagens situasjon. Videre vil disse alternativene ikke berøre areal som har viktig funksjon for spurvefugl. Av hensyn til naturmangfold bør arealet med dagens transformatorstasjon restaureres til natur.

Vi viser til konsesjonssøknad for Risavika transformatorstasjon oversendt oss fra Lnett AS i brev av 02.01.2023.

Bakgrunn

Lnett AS søker om konsesjon, ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for å bygge en ny Tjora transformatorstasjon, samt rive gamle Risavika transformatorstasjon. Dagens transformatorstasjon ble satt i drift i 1967 med enkle løsninger og har problemer med grunnvannet.

Lnett velger å omsøke alternativene 4.b og 4.a og prioriterer 4.b. De to plasseringene vil begge ta matjord. Området er i dag regulert til offentlig friområde og eies av Sola kommune. Arealet benyttes til grasproduksjon gjennom en leiekontrakt med Sola kommune.

Vår vurdering

Lnett AS har gjort et grundig arbeid i forbindelse med konsekvensutredning for utvidelse av Risavika transformatorstasjon. Fordi saksbehandler har svært god lokalkunnskap, har vi allikevel noen kommentarer til saken.

Det skrives at influensområdet ikke har naturlige trekkruiter, mangler på skjul og er i umiddelbar nærhet til større menneskelig aktivitet. Det vurderes derfor at det ikke har særlig verdi for aktuelle viltarter som rådyr og hare. Vi er noe enige i at område ikke er å regne som stor verdi for viltartene rådyr og hare, men bemerker at området fungerer som et skjulområde. Rådyr observeres ofte og hare observeres uregelmessig.

Lnett vurderer «at tiltaksområdet har liten verdi for fuglearter, men influensområdet som sådan har rikt fugleliv, spesielt knyttet til Brunnavika. Tiltaksområdet blir sporadisk benyttet av truede fuglearter uten at disse har en spesiell tilknytning, og det har ingen særlig verdi for slike arter, sett opp mot tilsvarende areal i Sola kommune og ellers på Jæren.»

Vest-nordvest for dagens transformatorstasjon står et kratt med høy grunnvannstand. Krattet ligger i et overordnet større område der storparten av arealene enten er industriområder eller intensivt drevet jordbruksareal. Den høye vannstanden og preget av sump øker verdien av lokaliteten. Krattet er ikke en viktig naturtype, men fremstår som en øy i dette landskapet og har derfor en viktig funksjon for fugl. Dette kommer frem av registreringer i artskart/artsobservasjoner, der flesteparten av observasjonene i området er gjort av undertegnede saksbehandler. Rødlisterarter som undertegnede har sett i selve krattet er gulspurv (VU), grønnefink (VU), gråspurv (VU), gresshoppesanger (NT), sivhøne (VU) og vannrikse (VU). En gresshoppesanger i 2014 ble ringmerket 17. mai og kontrollert 27. og 28. juli, hvilket indikerer hekking¹. Krattet er ellers et viktig funksjonsområde for småfugl for øvrig. Arter som ofte kan observeres i krattet, avhengig av årstid, er rødvingetrost, måltrost, svarttrost og rødstrupe, munk, hagesanger, gransanger og løvsanger, bjørkefink, stillits og grønnsisik, samt rugde. Uvanlige arter som undertegnede har observert i krattet er polarsisik, rørsanger, perleugle², samt de sibirske spurvefuglene gulbrynsanger og brunnsanger. I grantrærne har undertegnede observert næringsøkende båndkorsnebb (VU) og rastende hønsehauk (VU).

På bakgrunn av verdien dette området har for fugl, og nærheten til et verneområde med store verdier for fugl, er vi enige i at alternativ 1 er dårligst for naturmangfold. Av hensyn til naturmangfold er vi

---

¹ <https://www.artsobservasjoner.no/Sighting/7121665#SightingDetailImages> (lastet ned 21.02.2023)

² <https://www.artsobservasjoner.no/Image/370078> (lastet ned 22.02.2023)

derfor positive til at Lnett velger å omsøke alternativene er 4.b og 4.a. Vi vurderer at disse vil ha omtrent lik konsekvens for naturmangfold.

I Lnett sin vurdering av konsekvenser for naturmangfold vurderes det at begge disse alternativene vil medføre en forbedring for naturmangfold fordi nye inngrep vil legges lengre borte fra viktige naturområder. Lnett er i dialog med Sola kommune om hva som skjer med eiendommen etter rivningen. Tiltakets påvirkning i positiv eller negativ retning for naturmangfold vil avhenge av hva som skjer med dette arealet på senere tidspunkt. For området vil det være meget positivt om arealet restaureres til natur, noe som vil øke størrelsen på dette funksjonsområdet for fugl.

Av hensyn til landbruk vil stasjonsalternativ 1 være bedre enn alternativ 4.a og 4.b. Men arealene er innenfor området planlagt til Tjora næringsområde og derfor vurdert til «ubetydelig» for landbruk. Vi har ingen merknader til denne konklusjonen.

Konklusjon

Transformatorstasjonen ligger i nærheten av et verneområde. Vernegrensen er et kunstig skille og det er også viktige verdier på utsiden av verneområdet. Det er derfor positivt at Lnett skal plassere transformatorstasjonen lengre borte fra verneområdet, i tillegg til å unngå området utenfor verneområdet som har størst verdi for spurvefugl.

Med hilsen
Cathrine Stabel Eltervåg (e.f.), ass. Fylkesmiljøvernssjef
Bjørn Mo, rådgiver

3.3.1 Kommentar fra Lnett

Lnett registrerer at Statsforvalteren i Rogaland foretrekker alternativ 4.a og 4.b foran alternativ 1. Basert på øvrige forhåndsuttalelser har Lnett likevel valgt å omsøke alternativ 1, og prioritert dette foran alternativ 4.a.

Lnett er i dialog med Sola kommune om et makebytte for eiendom til eksisterende Risavika og nye Tjora transformatorstasjoner. Det er foreløpig ikke avtalt noe om hvordan arealet ved eksisterende Risavika vil bli etter rivingen, men Lnett ser ikke noe hinder for at det kan restaureres til natur.

Lnett har tatt hensyn til det omtalte “kratt med høy grunnvannstand”, og tilpasset omsøkt riggplass slik at denne ikke berører området direkte.

3.4 Statens vegvesen

Forhåndsuttalelse til konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon - Sola kommune

Vi viser til forespørsel om forhåndsuttalelse til konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon i sola kommune, datert 22.12.2022.

Tjora transformatorstasjon planlegges bygget på et areal som i dag eies av Sola kommune. Stasjonen vil ha en grunnflate på ca. 630 m² og høyde opptil 14 meter.

Våre merknader

Vi registrerer at foreslått plassering er ca. 550 m fra rv. 509. Vi har ingen vesentlige merknader til konsesjonssøknaden.

Transport vest - Transportforvaltning vest 2

Med hilsen

Bjarte Børtveit, Seksjonsleder

Katrine Nasset, Planforvalter

3.4.1 Kommentar fra Lnett

Lnett registrerer at Statens vegvesen ikke har vesentlige merknader til søknaden. Lnett ser på bakgrunn av dette ingen grunn til at Statens vegvesen vil motsette seg oppdatert søknad der alternativ 1 prioriteres.

3.5 Anlegg og Marine Eiendom AS

Viser til synfaringen ved Energiveien 10 i Tananger.

Som jeg informerte Dere om så har ikke AMS noe imot at gangstien utvides inntil 1 meter imot vårt bygg. Vi vil i midlertidig stille noen krav.:

- Grønt arealet langs vegen fjernes.
- Gjerde flyttes til veg kanten.
- Arealet på innsiden av gjerde asfalteres. Asfalteres på samme nivå som asfalten er i dag langs bygget.

Jeg fikk spørsmål om hva som betales for arealet som brukes.

Vennlig bekreft at Dere har mottatt e-mailen.

Hilsen

Asbjørn Pedersen, Daglig leder

3.5.1 Kommentar fra Lnett

Lnett registrerer at Anlegg og Marie Eiendom er positive til utvidelse av gang- og sykkelveg for å etablere adkomstveg for transformatortransport til Tjora transformatorstasjon.

De øvrige punktene vil avklares nærmere i fremtidig dialog mellom partene, og eventuelle tiltak vil omtales i miljø-, transport- og anleggsplanen.

3.6 Lars Sola

Forhåndsuttalelse til konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon

Vi viser til brev av 22.12.2022 med tilhørende dokumenter;

- Konsesjonssøknad Tjora transformatorstasjon (heretter kalt konsesjonssøknaden) og
- Multiconsult sin rapport om Miljøpåvirkninger av Tjora transformatorstasjon (heretter kalt Multiconsult- rapporten).

Grunnleggende feil og mangler som er lagt til grunn i konsesjonssøknaden og Multiconsult-rapporten:

1. Reguleringsbestemmelse knyttet til detaljreguleringsplan 0623 - Næringsområde på Tjora (kap. 4.3.3 s. 33)
I konsesjonssøknaden henvises ved flere anledninger til reguleringsbestemmelsene til plan 0623. Vi ønsker å gjøre oppmerksom på at flere av beboerne på Tjora har sendt merknader til reguleringsplanen. Vi forventes at merknadene blir tatt til følge.
Det må legges til rette for at nåværende grunneiere har en reell råderett over hvorvidt en ønsker å selge sin eiendom. Vi ønsker derfor at det legges inn et rekkefølgekrav i reguleringsplanen som sikrer at området ikke kan bygges ut bit for bit, men må bygges ut i sin helhet i tråd med reguleringsplanen når anleggsarbeidene starter. Det må også vektlegges at eiere ikke skal påføres fysisk, psykisk eller økonomisk skade som følge av omreguleringen. Reguleringsplan 0623 er p.t. ikke godkjent, men omtalte merknader forventes å bli innarbeidet i reguleringsplanen, hvilket også kan påvirke forutsetningene som er legges til grunn i LNett sin sak.
2. Utførte forarbeider (kap. 2.7 s. 15)
Det fremkommer av konsesjonssøknad at Lnett fra september 2021 har vært i kontakt med mange interessenter for å få innspill til plasseringen av ny transformator. Vi som berørt nabo og interessenter, er ikke blitt informert før januar 2023 i forbindelse med ønske om innspill til konsesjonssøknaden.
3. Hensyn til plassering av anlegg (kap. 4.2 s. 30)
Det kommer frem av konsesjonssøknaden at avstanden til boliger skal tas hensyn til. Vi kan ikke se at hensynet til våre boliger er vurdert eller tatt hensyn til.

Øvrige kritikkverdige forhold i konsesjonssøknad.

4. Interessenter som fått informasjon om prosjektet samt muligheter for å gi innspill til dette (kap. 2.7 s. 15)
Som en skadelidende part, stiller vi oss undrende til at vi ikke har blitt involvert og gitt mulighet til å komme med innspill på et langt tidligere tidspunkt. Vi er riktignok i etterkant (i brev av 22.12.2022) blitt invitert til å komme med uttalelser etter at konsesjonssøknaden er utarbeidet. Dette er urimelig sent i prosessen. Det fremgår av konsesjonssøknaden at Tjora utvikling AS er en av partene som er gitt mulighet til å komme med innspill. Vi stiller oss undrende til hvorfor en part som ikke er direkte berørt blir involvert, mens beboere som vil bli skadelidende er ignorert.

5. Tidspunkt for konsesjonssøknaden

Videre stiller vi oss undrende til tidspunktet for konsesjonssøknaden. Reguleringsplan 0623 har vært på høring og offentlig ettersyn med merknadsfrist 04.11.2022, mens først i brev fra Lnett datert 22.12.2022 er vi som eiere og beboere blitt informert og bedt om å komme med forhåndsuttalelse til konsesjonssøknaden. Hadde vi vært kjent med konsesjonssøknadens innhold på et tidligere tidspunkt, hadde merknadene til bestemmelsene til plan 0623 blitt betydelig skjerpet og da i negativ retning.

Oppsummering og krav om alternativ søknad

Utfra merknadene ovenfor og vår oppsummering nedenfor ber vi om at omsøkt konsesjonssøknad endres til kun å omfatte alternativ 1.

Vi har forståelse for at det må bygges ny transformator og at det er mange hensyn en må ta stilling til. Som berørt eier og beboer i området har vi prøvd å være positive og løsningsorienterte hva gjelder ny trafostasjon. Det fremgår av konsesjonssøknad at plasseringsalternativ 1 er utredet, men av hensyn til høye kostnader er det ikke omsøkt. Som en ansvarlig samfunnsaktør forventes at både Lnett og NVE også ser hen til fysisk, psykisk og økonomiske belastning /skade alternativ 4a og 4b vil påføre oss beboerne.

Som berørt beboer synes alternativ 1 å ivareta våre interesser på en mer skånsom måte:

- Visuelt vil alternativ 1 bli mindre inngripende.
- Vi legger til grunn at alternativ 1 vil være mer skånsomt med hensyn til sjenerende støy for nærliggende eiendommer og beboere. Alternativ 4a og 4b vil i henhold til oppgitte støyverdier i konsesjonssøknaden, medføre svært store negative konsekvenser for oss beboere.
- Verditapet på våre eiendommer antas å bli mindre.

For Lnett vil Stasjonsalternativ 1:

- Ivareta etterlevelse av konsesjonssøknadens uttalte hensyn som;
  - Å ivareta avstand til boliger (kap.4.2 s. 30)
  - Å etterleve Lnetts ansvar for minst mulig belastning for tredjepart (kap. 3.3 s. 20)
- Medføre at søknaden ikke blir berørt av reguleringsplanen 0623 som p.t. ikke er vedtatt.

Med hilsen

Lars Sola

3.6.1 Kommentar fra Lnett

Lnett er gjort kjent med status for Plan 0623 og manglende avtaler mht. boliger i Raffinerivegen. På bakgrunn av blant annet dette har Lnett endret sin prioritering av de omsøkte stasjonsalternativ. I oppdatert søknad prioriteres alternativ 1, som vil medføre mindre konsekvens for de aktuelle boligene, gi økt avstand til boligene og være uavhengig av fremdriften til Plan 0623.

Vedrørende utførte forarbeider påpekes det at parten ikke var informert før det ble bedt om forhåndsuttalelse i januar 2023. Lnett var i telefonisk kontakt med berørte grunneiere i området i 2022

for å informere om at det var igangsatt arbeid med en konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon. Lnett er for øvrig enig i at informasjonen frem til januar 2023 kunne vært bedre.

På bakgrunn av blant annet informasjon fra Tjora Utvikling og Sola kommune har nok Lnett fått inntrykk av planinitiativet, og eventuelle initiativ til innløsning/eiendomstransaksjoner i denne forbindelse, var kommet noe lengre enn hva som faktisk er tilfelle. Dette beklager vi, og har som nevnt over tatt konsekvensen av ved å omsøke og prioritere alternativ 1.

Tidspunkt for når det ble bedt om forhåndsuttalelser er basert på prosjektutviklingen hos Lnett. Behovet for stasjonen er utløst av tilstand og kapasitet.

3.7 Marta og Kjell Georg Hauge

Forhåndsuttalelse til konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon

Vi viser til brev av 22.12.2022 med tilhørende dokumenter;

- Konsesjonssøknad Tjora transformatorstasjon (heretter kalt konsesjonssøknaden) og
- Multiconsult sin rapport om Miljøpåvirkninger av Tjora transformatorstasjon (heretter kalt Multiconsult- rapporten).

Grunnleggende feil og mangler som er lagt til grunn i konsesjonssøknaden og Multiconsult-rapporten:

1. Reguleringsbestemmelse knyttet til detaljreguleringsplan 0623 - Næringsområde på Tjora (kap. 4.3.3 s. 33)
I konsesjonssøknaden henvises ved flere anledninger til reguleringsbestemmelsene til plan 0623. Vi ønsker å gjøre oppmerksom på at flere av beboerne på Tjora, har sendt merknader til reguleringsplanen. Vi forventes at merknadene blir tatt til følge.
Vi var i utgangspunktet ikke negative til en omregulering, men det må legges til rette for at nåværende grunneiere har en reell råderett over hvorvidt en ønsker å selge sin eiendom. Vi ønsker derfor at det legges inn et rekkefølgekrav i reguleringsplanen som sikrer at området ikke kan bygges ut bit for bit, men må bygges ut i sin helhet i tråd med reguleringsplanen når anleggsarbeidene starter. Det må også vektlegges at eiere ikke skal påføres fysisk, psykisk eller økonomisk skade som følge av omreguleringen.
Reguleringsplan 0623 er p.t. ikke godkjent, men omtalte merknader forventes å bli innarbeidet i reguleringsplanen, hvilket også kan påvirke forutsetningene som er legges til grunn i LNett sin sak.
2. Igangsatt grunnervsprosessen for boliger nordøst for tomt 4a/4b (kap. 2 s. 6)
Fra Multiconsult-rapporten fremgår det at Tjora utvikling AS har igangsatt grunnervsprosessen av boliger nordøst for alternativ 4a og 4b. Som eier og beboer stiller vi oss også spørrende til hvor denne informasjonen kommer fra.
3. Landskap og utsikt (kap. 6.2.3 s. 54)
Det kommer frem i konsesjonssøknaden at landskapsbilde blir vurdert til å ha stor negativ konsekvenser. Vi kan ikke se at alternativ 4a og 4b er vurdert med tanke på de ekstremt store

negative konsekvensene dette vil ha for våre eiendommer og vår livskvalitet. En massiv bygning med en grunnflate på 630m², 40 bred og 14 meter høyde, vil ta all utsikt.

4. Støyutsatte boligene som forutsettes revet (kap. 6.2 s. 53)

I konsesjonssøknaden fremgår ved ny transformatorstasjon i ferdig utbygd næringsområde, vil de støyutsatte boligene mot nordøst være revet.

Det er både absurd og sjokkerende lesning når en slik påstand legges til grunn. Vi som grunneier har i dag ingen avtale knyttet til salg av våre boenheter/eiendommer. Slik situasjonen er - selv med en godkjent reguleringsplan 0623, vil boligene være bebodd

5. Støy (kap. 6.2.5 s. 55)

Det kommer frem i konsesjonssøknaden at ved ferdig utbygget næringsområde vil de støyutsatte boligene mot nordøst være revet. I søknadsalternativene vurderes derfor støy til å være ubetydelig. Det presiseres igjen at det p.t. ikke er inngått noe avtale om salg av eiendommene. Å vurdere støyalternativene som ubetydelig bygger på feil forutsetningen, følgelig blir også vurderingen feil.

6. Utførte forarbeider (kap. 2.7 s. 15)

Det fremkommer av konsesjonssøknad at Lnett fra september 2021 har vært i kontakt med mange interessenter for å få innspill til plasseringen av ny transformator. Vi som nærmeste og berørt nabo og interessenter, er ikke blitt informert før januar 2023 i forbindelse med ønske om innspill til konsesjonssøknaden.

7. Hensyn til plassering av anlegg (kap. 4.2 s. 30)

Det kommer frem av konsesjonssøknaden at avstanden til boliger skal tas hensyn til. Vi kan ikke se at hensynet til våre boliger er vurdert eller tatt hensyn til. Dette til tross for at de klart negative konsekvensene en transformator vil ha for vår eiendom, spesielt alternativ 4a og 4b.

Øvrige kritikkverdige forhold i konsesjonssøknad.

8. Interessenter som har fått informasjon om prosjektet samt muligheter for å gi innspill til dette (kap. 2.7 s. 15)

Som en sterkt skadelidende part, stiller vi oss undrende til at vi ikke har blitt involvert og gitt mulighet til å komme med innspill på et langt tidligere tidspunkt. Vi er riktignok i etterkant (i brev av 22.12.2022) blitt invitert til å komme med uttalelser etter at konsesjonssøknaden er utarbeidet. Dette er urimelig sent i prosessen. Det fremgår av konsesjonssøknaden at Tjora utvikling AS er en av partene som er gitt mulighet til å komme med innspill. Vi stiller oss undrende til hvorfor en part som ikke er direkte berørt blir involvert, mens beboere som vil bli sterkt skadelidende er ignorert.

9. Tidspunkt for konsesjonssøknaden

Videre stiller vi oss undrende til tidspunktet for konsesjonssøknaden. Reguleringsplan 0623 har vært på høring og offentlig ettersyn med merknadsfrist 04.11.2022, mens først i brev fra Lnett datert 22.12.2022 er vi som eiere og beboere blitt informert og bedt om å komme med forhåndsuttalelse til konsesjonssøknaden. Hadde vi vært kjent med konsesjonssøknadens innhold på et tidligere tidspunkt, hadde merknadene til bestemmelsene til plan 0623 blitt betydelig skjerpet og da i negativ retning.

Oppsummering og krav om alternativ søknad

Utfra merknadene ovenfor og vår oppsummering nedenfor ber vi om at omsøkt konsesjonssøknad endres til kun å omfatte alternativ 1.

Vi har forståelse for at det må bygges ny transformator og at det er mange hensyn en må ta stilling til.

Som berørt eier og beboer i området har vi prøvd å være positive og løsningsorienterte hva gjelder ny trafostasjon. Det fremgår av konsesjonssøknad at plasseringsalternativ 1 er utredet, men av hensyn til høye kostnader er det ikke omsøkt. Som en ansvarlig samfunnsaktør forventes at både Lnett og NVE også ser hen til fysisk, psykisk og økonomiske belastning /skade alternativ 4a og 4b vil påføre oss beboerne. Slik situasjonen er i dag, har vi faktisk ikke et alternativt bosted å flytte til.

Som berørt beboer synes alternativ 1 å ivareta våre interesser på en mer skånsom måte:

- Visuelt vil alternativ 1 bli mindre inngripende. Vi som beboerne vil i det minste beholde noe av utsikten til omkringliggende landområde og ikke minst havet. Alternativ 4a og 4b vil være såpass inngripende at det vurderes nærmest som et overgrep som i sterk grad vil påvirke vår livskvalitet.
- Vi legger til grunn at alternativ 1 vil være mer skånsomt med hensyn til sjenerende støy for nærliggende eiendommer og beboere. Alternativ 4a og 4b vil i henhold til oppgitte støyverdier i konsesjonssøknaden, medføre svært store negative konsekvenser for oss beboere.
- Verditapet på våre eiendommer antas å bli mindre. En høy, støyfull og visuelt sjenerende trafo som nærmeste nabo vil påføre oss som beboere både fysisk, psykisk og økonomisk skade.

For Lnett vil Stasjonsalternativ 1:

- Ivareta etterlevelse av konsesjonssøknadens uttalte hensyn som;
  - Å ivareta avstand til boliger (kap.4.2 s. 30)
  - Å etterleve Lnetts ansvar for minst mulig belastning for tredjepart (kap. 3.3 s. 20)
- Medføre at søknaden ikke blir berørt av reguleringsplanen 0623 som p.t. ikke er vedtatt.

Dersom søknaden om konsesjon opprettholdes med alternativene 4a og 4b, ber vi om at Lnett sørger for at våre eiendommer innløses til markedspris.

Med hilsen

Marta og Kjell Georg Hauge

3.7.1 Kommentar fra Lnett

Lnett er gjort kjent med status for Plan 0623 og manglende avtaler mht. boliger i Raffinerivegen. På bakgrunn av blant annet dette har Lnett endret sin prioritering av de omsøkte stasjonsalternativ. I oppdatert søknad prioriteres alternativ 1, som vil medføre mindre konsekvens for de aktuelle boligene, gi økt avstand til boligene og være uavhengig av fremdriften til Plan 0623.

Lnett er klar over at alternativ 4.a og 4.b ville medføre store landskapsmessige endringer for parten. Lnett la til grunn Plan 0623 som utgangspunkt når stasjonene opprinnelig ble tenkt omsøkt.

Det er gjort støyvurderinger både dersom boligene i Raffinerivegen består og om Plan 0623 blir realisert. I oppdatert søknad er det gjort en ny støyberegning av alternativ 4.a, da dette er endret fra opprinnelig søknad. I oppdatert søknad beskrives det at begge omsøkte stasjonsalternativ vil ikke støy over 40 dB ved fasaden av boligene, og dermed være innenfor de krav som settes til dette.

Vedrørende utførte forarbeider påpekes det at parten ikke var informert før det ble bedt om forhåndsuttalelse i januar 2023. Lnett var i telefonisk kontakt med berørte grunneiere i området i 2022 for å informere om at det var igangsatt arbeid med en konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon. Lnett er for øvrig enig i at informasjonen frem til januar 2023 kunne vært bedre.

På bakgrunn av blant annet informasjon fra Tjora Utvikling og Sola kommune har nok Lnett fått inntrykk av planinitiativet, og eventuelle initiativ til innløsning/eiendomstransaksjoner i denne forbindelse, var kommet noe lengre enn hva som faktisk er tilfelle. Dette beklager vi, og har som nevnt over tatt konsekvensen av ved å omsøke og prioritere alternativ 1.

Tidspunkt for når det ble bedt om forhåndsuttalelser er basert på prosjektutviklingen hos Lnett. Behovet for stasjonen er utløst av tilstand og kapasitet.

3.8 Tjora Utvikling

Tjora Utvikling har som kjent hatt reguleringsplanen av næringsområde på Tjora ute på høring, og vi arbeider nå med å få reguleringsplanen opp til 2.gangs behandling.

Vi har som målsetting å få på planen godkjent i løpet av 2 kvartal 22.

Tidligere har et felles fordrøyningsbasseng for næringsområdet vært i konflikt med den planlagte plasseringen av transformatorstasjonen.

Dette er nå endret, slik at ingen planlagte tiltak i reguleringsplanen kommer i konflikt med transformatorstasjonen, når plasseringen av transformatoren er 4a eller 4b.

Vi legger til grunn at plasseringen av transformatorstasjonen (4a eller 4b) ikke vil medføre noen restriksjoner i forhold til bruk av arealene som nå blir omregulert til næringsformål.

Vennlig hilsen
Gjermund Øren

3.8.1 Kommentar fra Lnett

Lnett registrerer at de opprinnelig omsøkte alternativ 4.a og 4.b ikke ville være i konflikt med interessene til Tjora Utvikling. Lnett er av den oppfatning av oppdatert søknad med alternativ 1 og 4.a ikke vil endre dette.

3.9 Wilmar Kolnes

Hei,

I forbindelse med bygging av ny trafostasjon vil jeg som berørt grunneier (Kolnesveien 185) bemerke følgende:

Ut fra mange hensyn ville det være en fordel å legge tilførselsledning i kabel fra nest sist strømmast (i dag) direkte til ny trafostasjon (se vedlegg). kablen vil da gå i skillet der det er et steingjerde i dag. En eliminerer da 2 strekk i luften og får en kortere stømgate totalt. Det er ikke dreneringsgrøfter tilknyttet landbruket i nærheten av steingjerdet.

Dette alternativet vil gi fordeler.

Estetisk: Raffineriveien 50 og 52 slipper å ha master og strekk midt i glaninga. Det samme gjelder for turgåere (jeg forstår det slik at det gamle trafoområdet skal tilbakeføres som turområde).

Stråling: Nedgravd kabel gir nesten ikke elektromagnetisk stråling utover 4 meter avstand.

Fremtidig utnyttelse: Ut fra utvikling i området de siste 50 -60 årene, er det ikke usannsynlig å tenke seg at området en gang i fremtiden vil bli omregulert til industri. Det vil være fremsynt å benytte anledningen når en likevel skal legge kabel, å gjøre dette på en måte som fasiliterer effektiv utnyttelse av området i så henseende.

Håper dette alternativet vil bli vurdert i det følgende arbeidet.

Venleg helsing
Wilmar Kolnes

3.9.1 Kommentar fra Lnett

Lnett har vurdert alternativ trase frem til de omsøkte stasjonsalternativene, men ikke ved bruk av kabel. Kabel er betydelig dyrere enn luftledning. Omsøkt løsning medfører minimalt med endring på eksisterende luftledning, og fremstår som det rimeligste alternativet.

På lengre sikt vil regionalnettet i Sola bygges om til 132 kV. Dette er omtalt i søknadens kapittel 3.6. Når dette blir aktuelt, foreløpig estimert til ca. 2030, vil hele den eksisterende luftledningen fra Salemskrossen til Risavika/Tjora måtte fornyes. Hvordan dette skal gjøres må utredes, og det vil omsøkes i egen søknad.

3.10 Magny Kolnes

Eg er samd i framlegget til Wilmar Kolnes om alternativ kabling av kraftlinje til ny trafostasjon.

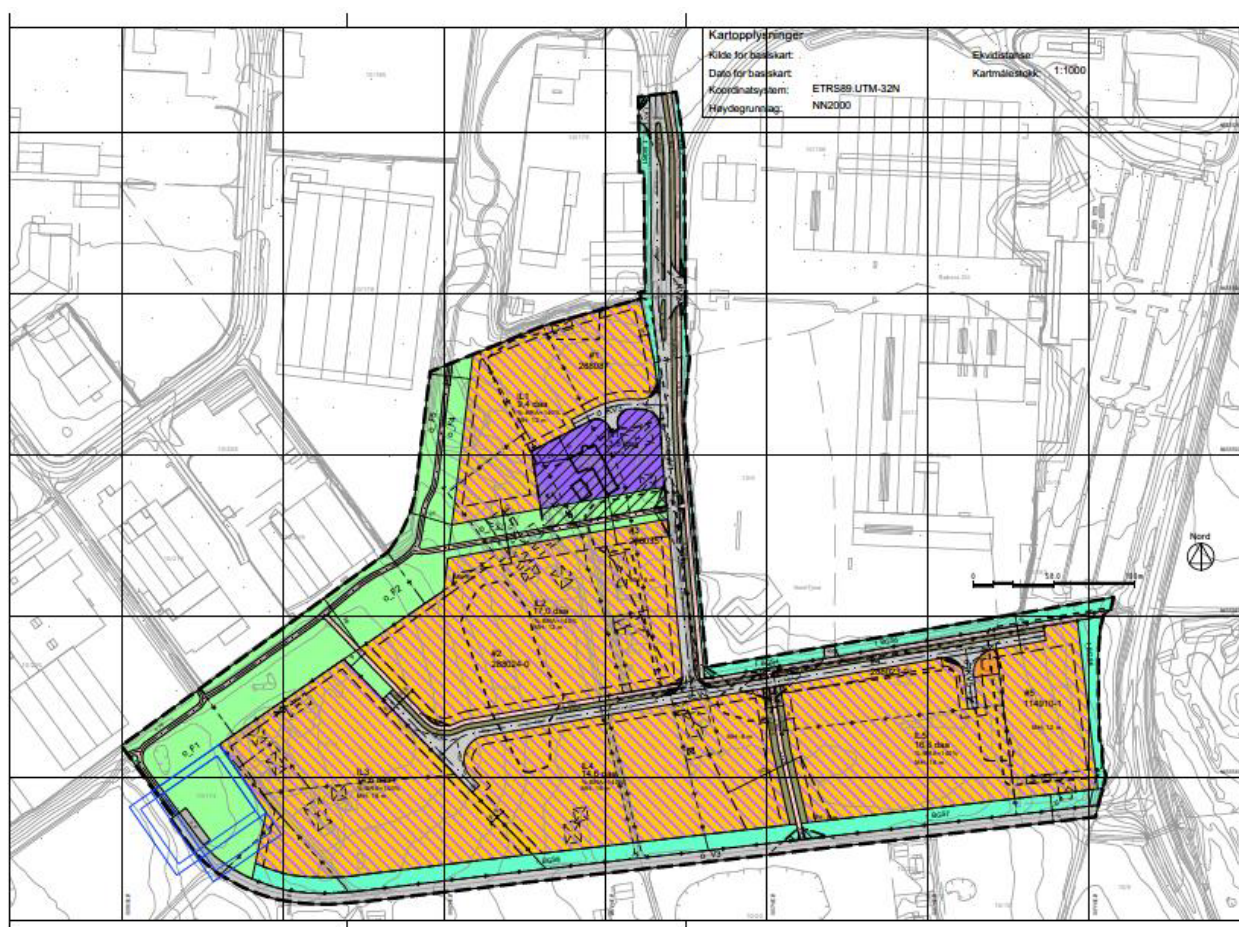
3.10.1 Kommentar fra Lnett

Lnett registrerer uttalelsen og viser til kommentar gitt til Wilmar Kolnes sin uttalelse.

3.11 AROS arkitekter

Vi ser at det for transformatorstasjonens plassering 4.a og 4.b er lagt til grunn dagens eiendomsgrenser, men disse oppheves i planforslag 0623. Vi ber om at transformatorstasjonens plassering justeres slik at den følger formålsgrenser i planforslaget da disse vil danne grunnlag for nye eiendomsgrenser ved gjennomføring av forslaget. Se vedlagt kartutsnitt og sammenstilling under. Fordelen med justeringen er at en ikke kommer i konflikt med planlagte tiltak og at en opprettholder bebyggelsens struktur.

Ellers er fordrøyningsbasseng skissert i høringsutkast av rammeplan for VA for plan 0623 tatt bort og eksisterende parkeringsplass flyttes slik at det ikke ligger tiltak innenfor område 4.a eller 4.b.

Med vennlig hilsen
Kristin Bjerrum Kvaløy
Ing. byutvikling
AROS arkitekter AS

3.11.1 Kommentar fra Lnett

Lnett har i oppdatert konsesjonssøknad gjort justering slik AROS arkitekter har foreslått for både alternativ 4.a.

Informasjon om fordrøyningsbasseng er registrert, og Lnett har inkludert dette i oppdatert søknad.

3.12 Jan Risa

Forhåndsuttalelse til konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon

Vi viser til brev av 22.12.2022 med tilhørende dokumenter;

- Konsesjonssøknad Tjora transformatorstasjon (heretter kalt konsesjonssøknaden) og
- Multiconsult sin rapport om Miljøpåvirkninger av Tjora transformatorstasjon (heretter kalt Multiconsult-rapporten).

Grunnleggende feil og mangler som er lagt til grunn i konsesjonssøknaden og Multiconsult-rapporten:

1. Reguleringsbestemmelse knyttet til detaljreguleringsplan 0623 - Næringsområde på Tjora (kap. 4.3.3 s. 33)

I konsesjonssøknaden henvises ved flere anledninger til reguleringsbestemmelsene til plan 0623. Vi ønsker å gjøre oppmerksom på at flere av beboerne på Tjora, har sendt merknader til reguleringsplanen. Vi forventes at merknadene blir tatt til følge.

Vi var i utgangspunktet ikke negative til en omregulering, men det må legges til rette for at nåværende grunneiere har en reell råderett over hvorvidt en ønsker å selge sin eiendom. Vi ønsker derfor at det legges inn et rekkefølgekrav i reguleringsplanen som sikrer at området ikke kan bygges ut bit for bit, men må bygges ut i sin helhet i tråd med reguleringsplanen når anleggsarbeidene starter. Det må også vektlegges at eiere ikke skal påføres fysisk, psykisk eller økonomisk skade som følge av omreguleringen.

Reguleringsplan 0623 er p.t. ikke godkjent, men omtalte merknader forventes å bli innarbeidet i reguleringsplanen, hvilket også kan påvirke forutsetningene som er legges til grunn i LNett sin sak.

2. Igangsatt grunnervvervsprosses for boliger nordøst for tomt 4a/4b (kap. 2 s. 6)

Fra Multiconsult-rapporten fremgår det at Tjora utvikling AS har igangsatt grunnervvervsprosses av boliger nordøst for alternativ 4a og 4b. Som eier og beboer stiller vi oss også spørrende til hvor denne informasjonen kommer fra.

3. Landskap og utsikt (kap. 6.2.3 s. 54)

Det kommer frem i konsesjonssøknaden at landskapsbilde blir vurdert til å ha stor negativ konsekvenser. Vi kan ikke se at alternativ 4a og 4b er vurdert med tanke på de ekstremt store negative

konsekvensene dette vil ha for våre eiendommer og vår livskvalitet. En massiv bygning med en grunnflate på 630m², 40 bred og 14 meter høyde, vil ta all utsikt.

4. Støyutsatte boligene som forutsettes revet (kap. 6.2 s. 53)

I konsesjonssøknaden fremgår ved ny transformatorstasjon i ferdig utbygget næringsområde, vil de støyutsatte boligene mot nordøst være revet.

Det er både absurd og sjokkerende lesning når en slik påstand legges til grunn. Vi som grunneier har i dag ingen avtale knyttet til salg av våre boenheter/eiendommer. Slik situasjonen er - selv med en godkjent reguleringsplan 0623, vil boligene være bebodd

5. Støy (kap. 6.2.5 s. 55)

Det kommer frem i konsesjonssøknaden at ved ferdig utbygget næringsområde vil de støyutsatte boligene mot nordøst være revet. I søknadsalternativene vurderes derfor støy til å være ubetydelig. Det presiseres igjen at det p.t. ikke er inngått noe avtale om salg av eiendommene. Å vurdere støyalternativene som ubetydelig bygger på feil forutsetningen, følgelig blir også vurderingen feil.

6. Utførte forarbeider (kap. 2.7 s. 15)

Det fremkommer av konsesjonssøknad at Lnett fra september 2021 har vært i kontakt med mange interessenter for å få innspill til plasseringen av ny transformator. Vi som nærmeste og berørt nabo og interessenter, er ikke blitt informert før januar 2023 i forbindelse med ønske om innspill til konsesjonssøknaden.

7. Hensyn til plassering av anlegg (kap. 4.2 s. 30)

Det kommer frem av konsesjonssøknaden at avstanden til boliger skal tas hensyn til. Vi kan ikke se at hensynet til våre boliger er vurdert eller tatt hensyn til. Dette til tross for at de klart negative konsekvensene en transformator vil ha for vår eiendom, spesielt alternativ 4a og 4b.

Øvrige kritikkverdige forhold i konsesjonssøknad.

8. Interessenter som har fått informasjon om prosjektet samt muligheter for å gi innspill til dette (kap. 2.7 s. 15)

Som en sterkt skadelidende part, stiller vi oss undrende til at vi ikke har blitt involvert og gitt mulighet til å komme med innspill på et langt tidligere tidspunkt. Vi er riktignok i etterkant (i brev av 22.12.2022) blitt invitert til å komme med uttalelser etter at konsesjonssøknaden er utarbeidet. Dette er urimelig sent i prosessen. Det fremgår av konsesjonssøknaden at Tjora utvikling AS er en av partene som er gitt mulighet til å komme med innspill. Vi stiller oss undrende til hvorfor en part som ikke er direkte berørt blir involvert, mens beboere som vil bli sterkt skadelidende er ignorert.

9. Tidspunkt for konsesjonssøknaden

Videre stiller vi oss undrende til tidspunktet for konsesjonssøknaden. Reguleringsplan 0623 har vært på høring og offentlig ettersyn med merknadsfrist 04.11.2022, mens først i brev fra Lnett datert 22.12.2022 er vi som eiere og beboere blitt informert og bedt om å komme med forhåndsuttalelse til konsesjonssøknaden. Hadde vi vært kjent med konsesjonssøknadens innhold på et tidligere tidspunkt, hadde merknadene til bestemmelsene til plan 0623 blitt betydelig skjerpet og da i negativ retning.

Oppsummering og krav om alternativ søknad

Utfra merknadene ovenfor og vår oppsummering nedenfor ber vi om at omsøkt konsesjonssøknad endres til kun å omfatte alternativ 1.

Vi har forståelse for at det må bygges ny transformator og at det er mange hensyn en må ta stilling til. Som berørt eier og beboer i området har vi prøvd å være positive og løsningsorienterte hva gjelder ny trafostasjon. Det fremgår av konsesjonssøknad at plasseringsalternativ 1 er utredet, men av hensyn til høye kostnader er det ikke omsøkt. Som en ansvarlig samfunnsaktør forventes at både Lnett og NVE også ser hen til fysisk, psykisk og økonomiske belastning /skade alternativ 4a og 4b vil påføre oss beboerne. Slik situasjonen er i dag, har vi faktisk ikke et alternativt bosted å flytte til.

Som berørt beboer synes alternativ 1 å ivareta våre interesser på en mer skånsom måte:

- Visuelt vil alternativ 1 bli mindre inngripende. Vi som beboerne vil i det minste beholde noe av utsikten til omkringliggende landområde og ikke minst havet. Alternativ 4a og 4b vil være såpass inngripende at det vurderes nærmest som et overgrep som i sterk grad vil påvirke vår livskvalitet.
- Vi legger til grunn at alternativ 1 vil være mer skånsomt med hensyn til sjenerende støy for nærliggende eiendommer og beboere. Alternativ 4a og 4b vil i henhold til oppgitte støyverdier i konsesjonssøknaden, medføre svært store negative konsekvenser for oss beboere.
- Verditapet på våre eiendommer antas å bli mindre. En høy, støyfull og visuelt sjenerende trafo som nærmeste nabo vil påføre oss som beboere både fysisk, psykisk og økonomisk skade.

For Lnett vil Stasjonsalternativ 1:

- Ivareta etterlevelse av konsesjonssøknadens uttalte hensyn som;
  - Å ivareta avstand til boliger (kap.4.2 s. 30)
  - Å etterleve Lnetts ansvar for minst mulig belastning for tredjepart (kap. 3.3 s. 20)
- Medføre at søknaden ikke blir berørt av reguleringsplanen 0623 som p.t. ikke er vedtatt.

Dersom søknaden om konsesjon opprettholdes med alternativene 4a og 4b, ber vi om at Lnett sørger for at våre eiendommer innløses til markedspris. Lnett kan ev. gå sammen med Tjora Utvikling AS om denne innløsningen.

Med hilsen
Jan Risa

3.12.1 Kommentar fra Lnett

Lnett er gjort kjent med status for Plan 0623 og manglende avtaler mht. boliger i Raffinerivegen. På bakgrunn av blant annet dette har Lnett endret sin prioritering av de omsøkte stasjonsalternativ. I oppdatert søknad prioriteres alternativ 1, som vil medføre mindre konsekvens for de aktuelle boligene, gi økt avstand til boligene og være uavhengig av fremdriften til Plan 0623.

Lnett er klar over at alternativ 4.a og 4.b ville medføre store landskapsmessige endringer for parten. Lnett la til grunn Plan 0623 som utgangspunkt når stasjonene opprinnelig ble tenkt omsøkt.

Det er gjort støyvurderinger både dersom boligene i Raffinerivegen består og om Plan 0623 blir realisert. I oppdatert søknad er det gjort en ny støyberegning av alternativ 4.a, da dette er endret fra opprinnelig søknad. I oppdatert søknad beskrives det at begge omsøkte stasjonsalternativ vil ikke støy over 40 dB ved fasaden av boligene, og dermed være innenfor de krav som settes til dette.

Vedrørende utførte forarbeider påpekes det at parten ikke var informert før det ble bedt om forhåndsuttalelse i januar 2023. Lnett var i telefonisk kontakt med berørte grunneiere i området i 2022 for å informere om at det var igangsatt arbeid med en konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon. Lnett er for øvrig enig i at informasjonen frem til januar 2023 kunne vært bedre.

På bakgrunn av blant annet informasjon fra Tjora Utvikling og Sola kommune har nok Lnett fått inntrykk av planinitiativet, og eventuelle initiativ til innløsning/eiendomstransaksjoner i denne forbindelse, var kommet noe lengre enn hva som faktisk er tilfelle. Dette beklager vi, og har som nevnt over tatt konsekvensen av ved å omsøke og prioritere alternativ 1.

Tidspunkt for når det ble bedt om forhåndsuttalelser er basert på prosjektutviklingen hos Lnett. Behovet for stasjonen er utløst av tilstand og kapasitet.

3.13 Jonny Risa

Forhåndsuttalelse til konsesjonssøknad for Tjora transformatorstasjon

Vi viser til brev av 22.12.2022 med tilhørende dokumenter;

- Konsesjonssøknad Tjora transformatorstasjon (heretter kalt konsesjonssøknaden) og
- Multiconsult sin rapport om Miljøpåvirkninger av Tjora transformatorstasjon (heretter kalt Multiconsult-rapporten).

Grunnleggende feil og mangler som er lagt til grunn i konsesjonssøknaden og Multiconsult-rapporten:

1. Reguleringsbestemmelse knyttet til detaljreguleringsplan 0623 - Næringsområde på Tjora (kap. 4.3.3 s. 33)

I konsesjonssøknaden henvises ved flere anledninger til reguleringsbestemmelsene til plan 0623. Vi ønsker å gjøre oppmerksom på at flere av beboerne på Tjora, har sendt merknader til reguleringsplanen. Vi forventes at merknadene blir tatt til følge.

Det må også vektlegges at naboer ikke skal påføres fysisk, psykisk eller økonomisk skade som følge av omreguleringen.

Reguleringsplan 0623 er p.t. ikke godkjent, men omtalte merknader forventes å bli innarbeidet i reguleringsplanen, hvilket også kan påvirke forutsetningene som er legges til grunn i LNett sin sak.

2. Igangsatt grunnervvervsprosses for boliger nordøst for tomt 4a/4b (kap. 2 s. 6)

Fra Multiconsult-rapporten fremgår det at Tjora utvikling AS har igangsatt grunnervvervsprosses av boliger nordøst for alternativ 4a og 4b. Vi stiller oss også spørrende til hvor denne informasjonen kommer fra.

3. Landskap og utsikt (kap. 6.2.3 s. 54)

Det kommer frem i konsesjonssøknaden at landskapsbilde blir vurdert til å ha stor negativ konsekvenser. Alternativ 1 vil gå mer sammen med eksisterende industri. Alternativ 4A og 4B vil bli en svær kloss midt på marken.

4. Støy (kap. 6.2.5 s. 55)

Det kommer frem i konsesjonssøknaden at ved ferdig utbygget næringsområde vil de støyutsatte boligene mot nordøst være revet. I søknadsalternativene vurderes derfor støy til å være ubetydelig. Å vurdere støyalternativene som ubetydelig bygger på feil forutsetningen, følgelig blir også vurderingen feil. Den nye trafoen vil medføre økt støy for boligene rundt på Tjora da den kommer høyere opp i terrenget. Den ønskes dermed lengst vekk fra boligene. Ved minimum alternativ 1.

5. Utførte forarbeider (kap. 2.7 s. 15)

Det fremkommer av konsesjonssøknad at Lnett fra september 2021 har vært i kontakt med mange interessenter for å få innspill til plasseringen av ny transformator. Vi som er naboer og interessenter, er ikke blitt informert før januar 2023 i forbindelse med ønske om innspill til konsesjonssøknaden.

6. Hensyn til plassering av anlegg (kap. 4.2 s. 30)

Det kommer frem av konsesjonssøknaden at avstanden til boliger skal tas hensyn til. Vi kan ikke se at hensynet til boliger er vurdert eller tatt hensyn til. Dette til tross for at de klart negative konsekvensene en transformator vil ha for naboene på Tjora, spesielt alternativ 4a og 4b.

Øvrige kritikkverdige forhold i konsesjonssøknad.

7. Interessenter som har fått informasjon om prosjektet samt muligheter for å gi innspill til dette (kap. 2.7 s. 15)

Som en skadelidende part, stiller vi oss undrende til at vi ikke har blitt involvert og gitt mulighet til å komme med innspill på et langt tidligere tidspunkt. Vi er riktignok i etterkant (i brev av 22.12.2022) blitt invitert til å komme med uttalelser etter at konsesjonssøknaden er utarbeidet. Dette er urimelig

sent i prosessen. Det fremgår av konsesjonssøknaden at Tjora utvikling AS er en av partene som er gitt mulighet til å komme med innspill. Vi stiller oss undrende til hvorfor en part som ikke er direkte berørt blir involvert, mens beboere som vil bli sterkt skadelidende er ignorert.

8. Tidspunkt for konsesjonssøknaden

Videre stiller vi oss undrende til tidspunktet for konsesjonssøknaden. Reguleringsplan 0623 har vært på høring og offentlig ettersyn med merknadsfrist 04.11.2022, mens først i brev fra Lnett datert 22.12.2022 er vi som naboer blitt informert og bedt om å komme med forhåndsuttalelse til konsesjonssøknaden. Hadde vi vært kjent med konsesjonssøknadens innhold på et tidligere tidspunkt, hadde merknadene til bestemmelsene til plan 0623 blitt betydelig skjerpet og da i negativ retning.

Oppsummering og krav om alternativ søknad

Utfra merknadene ovenfor og vår oppsummering nedenfor ber vi om at omsøkt konsesjonssøknad endres til kun å omfatte alternativ 1.

Vi har forståelse for at det må bygges ny transformator og at det er mange hensyn en må ta stilling til. Som berørt nabo i området har vi prøvd å være positive og løsningsorienterte hva gjelder ny trafostasjon. Det fremgår av konsesjonssøknad at plasseringsalternativ 1 er utredet, men av hensyn til høye kostnader er det ikke omsøkt. Som en ansvarlig samfunnsaktør forventes at både Lnett og NVE også ser hen til fysisk, psykisk og økonomiske belastning /skade alternativ 4a og 4b vil påføre beboerne/naboer.

Som berørt nabo synes alternativ 1 å ivareta våre interesser på en litt mer skånsom måte:

- Visuelt vil alternativ 1 bli mye mindre inngripende enn alternativ 4a og 4b
- Vi legger til grunn at alternativ 1 vil være mer skånsomt med hensyn til sjenerende støy for nærliggende eiendommer og beboere. Alternativ 4a og 4b vil i henhold til oppgitte støyverdier i konsesjonssøknaden, medføre svært store negative konsekvenser for oss naboer.

For Lnett vil Stasjonsalternativ 1:

- Ivareta etterlevelse av konsesjonssøknadens uttalte hensyn som;
  - Å ivareta avstand til boliger (kap.4.2 s. 30)
  - Å etterleve Lnetts ansvar for minst mulig belastning for tredjepart (kap. 3.3 s. 20)
- Medføre at søknaden ikke blir berørt av reguleringsplanen 0623 som p.t. ikke er vedtatt.

Med hilsen
Jonny Risa

3.13.1 Kommentar fra Lnett

Lnett er gjort kjent med status for Plan 0623 og manglende avtaler mht. boliger i Raffinerivegen. På bakgrunn av blant annet dette har Lnett endret sin prioritering av de omsøkte stasjonsalternativ. I

oppdatert søknad prioriteres alternativ 1, som vil medføre mindre konsekvens for de aktuelle boligene, gi økt avstand til boligene og være uavhengig av fremdriften til Plan 0623.

Lnett er klar over at alternativ 4.a og 4.b ville medføre landskapsmessige endringer for parten.

Det er gjort støyvurderinger både dersom boligene i Raffinerivegen består og om Plan 0623 blir realisert. I oppdatert søknad er det gjort en ny støyberegning av alternativ 4.a, da dette er endret fra opprinnelig søknad. I oppdatert søknad beskrives det at begge omsøkte stasjonsalternativ vil ikke støy over 40 dB ved fasaden av disse boligene, og dermed være innenfor de krav som settes til dette. Parten for denne uttalelsen bor relativt langt unna, ca. 400-450 meter, og ev. støy fra stasjonen vil være betydelig lavere enn kravene.

Vedrørende utførte forarbeider påpekes det at parten ikke var informert før det ble bedt om forhåndsuttalelse i januar 2023. Parten for denne uttalelsen har bolig så langt unna at vedkommende ikke ble kontaktet da Lnett tok telefonisk kontakt med de nærmeste naboene i 2022.

På bakgrunn av blant annet informasjon fra Tjora Utvikling og Sola kommune har nok Lnett fått inntrykk av planinitiativet, og eventuelle initiativ til innløsning/eiendomstransaksjoner i denne forbindelse, var kommet noe lengre enn hva som faktisk er tilfelle. Dette beklager vi, og har som nevnt over tatt konsekvensen av ved å omsøke og prioritere alternativ 1.

Tidspunkt for når det ble bedt om forhåndsuttalelser er basert på prosjektutviklingen hos Lnett. Behovet for stasjonen er utløst av tilstand og kapasitet.